

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bőrszemes levelek csak
 ismert kezektől fogadhat-
 nak el.
 Észiratok nem adtnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A szilvényben minden gar-
 mond sor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes szó után
 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűs s kör-
 zettel ellátott hirdeté-
 nyekért termékek szerint,
 minden □ centimeter
 után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén”
 nyomdájába küldendők.

Bekövetkezett!

A közérdeknek vélünk jó szolgálatot tenni, midőn az alábbi sorokat a „B. Lapok”-ból átvesszük.

„Könnyű volt már napok előtt belátni, hogy a párisi börze eseményei nem maradnak mélyreható kihatás nélkül mindazon intézetekre, melyek francia tőkével alapítottak. A legelső rázkódás — így hangzik a vonatkozó rész — azon körökben, melyek az intézetet alapították, azt irgalmatlanul romjai alá temeti. S bekövetkezett! Az „Union Generale” fizetéseképtelensége már is meghozta gyümölcsét: a bizalmatlanságot azon körökben, melyek azt az intézetet alapították, melynek veszélyeztetett volta nyilvánuló „A magyar-francia biztosító társaság” minden demontálása mellett — írja a „Presse” — alig mulik el a párisi tőzsválság anélkül, hogy e biztosító intézet következményeit ne érezné. „A magyar-francia biztosító társaság” kevésse takarékos kezelése, már jóval a párisi katasztrófa előtt alkalmul szolgált e társaság megalkotóinak az elégedetlenségre. De hát vigasztalhatták magukat a jövőre nézve tett ígéretekkel és az e biztosítási alapításba fektetett milliókat egyelőre itt hagyták. Ma a dolgok másként állanak és nem tehető fel, hogy a párisi faiseurök négy millió arany forintot oly kezelésre hagynak, mely eddig nem mutatkozott szerencsésnek. Azt halljuk — írja az említett lap — hogy a magyar-francia részvénytőkéjét jelentékenyen reduálni akarják. A részvény tőke szándékolt reductiója annál hihetőbb, mert a társaság nagyon megviselt francia részvényeseire nézve mindenesetre nagyon csábító lesz az, hogy a magyar-franciába beruházott nyolcz

millió frank egyrészét készpénzben kapják vissza. Eddig a „Presse”, az a lap, melynek conservativ magatartása és pártatlansága ismeretes.

Ki nem foghatja fel annak roppant horderejét, hogy egy oly intézetnek, mely hivatkozással nagy alaptőkéjére, kereste a biztosító közönség bizalmát megnyerni, alaptőkéje jelentékenyen reductálni szándékolatik? Miben keressék, kik az alaptőkében találták, a bizalom alapját jövőben? Sajnos körülmény, hogy a bizalom ezen alapja felett külföldi tőkepezések rendelkeznek, kik, ha szeszélyük úgy kívánja, vagy más oldalról ért veszteségeik követelik, akkor rántják el az intézet alól, midőn az már több időn keresztül a biztosítási, ezen állandó meghagyhatóságot kívánó, ügylet terén működött. A szerencsés véletlen hozta magával, hogy e catastropha akkor fog lefolyni, midőn a rövidtartamu biztosítások évadja a küszöbön áll. De mit szólnak azok, kiket kötelezettségeik hosszabb időre kötnek le?

Merítsünk tanúságot! A külföldi tőke nem először boszulja meg magát. A külföldi tőke visszavonulásának nyomában mindig temérdek csalódás — s ha még csak ez — veszteségek jártak.

Ugyan csak nem vagyunk oly dörék, hogy elhigyjük, miszerint az angol, francia vagy olasz gazda a külföldi biztosító intézeteket elébe helyezi a hazainak. Kérdjük meg a biztosítási téren mozgó egyéneket, hány hazai társulat bír üzlettel például Angliában Franciaországban? Ezek a practicus népek helyesen tudják párosítani a hazafiságot az anyagi érdekekkel. Midőn az utóbbit keresik, a hazafias érzelmeket követve találják meg azt. Az a tőke, mely állandó gyümölcsötvetést

keres, nincs reászorolva, hogy a külföldre meneküljön. Marad a hazai vállalatokban. Innét van, hogy a hazai vállalatok efféle rázkódásnak nincsenek kitéve s alapos biztonságot nyújtanak feleiknek.

Nemcsak a hazafiság, de az anyagi érdek diktálja tehát azt, kire bizzuk vagyunk biztosítását. A krajczárkodás keserves tanúságot hozand sokaknak, kik feledetek, hogy a legolcsóbb a legdrágább.

Figyeljük meg a történeteket s merítsünk tanúságot a történetekből! Önmagunk s övéink iránt tartozunk az óvatossággal!

Levelezés.

Tekintetes szerkesztő ur!

Több oldalról figyelmeztetve lettem a „Zemplén” 5-ik számában megjelent „a tanfelügyelőség figyelmébe” című cikkcskére, melyben „azon különös hír foglaltatik, hogy a nagy-kézméri rom. kath. népiskolában bizonyos jupiteri parancs folytán a magyar nyelv tanítása mellőztetik.”

Miután e Jupiter alatt csakis magamat érthetem engedje meg t. szerkesztő ur, hogy az ön több oldalról jött különös híreit” olyképen igazítsam helyre, hogy igenis az „én jupiteri” parancsom odairányult, hogy ne a magyar, hanem a tőnyelven tanítás mellőztessék; mivégből a volt tanító, ki nem volt képes magyarnyelven tanítani áthelyeztetett s arról gondoskodtam, hogy a gyermekek a magyarnyelven alapos oktatást nyerhessenek. Kérdje meg csak szerkesztő ur Nemes Lajos tanfelügyelő urat, hogy mit irtam neki a múlt évben és akkor ugyhiszem elég felvilágosítást nyereud, hova irányult az én „jupiteri parancsom.”

Reményem, hogy e helyreigazító soraimnak helyt ad becses lapjában úgy önmagam igazolása, valamint becses lapja olvasóinak tájékoztatása végett, kik közül többen ismernek s

ták agyában megvillant, midőn elhatározták: hogy az emléktábla leleplezési ünnepélyének költségeit Közvacsora rendezése által fogják beszerezni.

Valóban a modern társadalomnak közczélokot istápoló mozgalmi között alig van kapósabb firma a közvacsoránál. A nemesebb női ambíció számára ennél halásabb tért már készakarva sem lehetne kitalálni. Egy fényes kiállítás az, hova a bőkezűség, csin, jó izlés és gondosság megannyi változatban mutatja be produktumait és sok tekintetben hü tükreül szolgál ama rejtett ki világban uralkodó rendszernek, melyet korlátlan hatalmával az asszony állapít meg, midőn az önálló háztartás kormányát átveszi. S ha mármost e sokat mondó körülményhez hozzávetjük még azt, hogy e kiállítás mellett szépségükkel is tündökölnének s a férfiak meghódításának e hatalmas fegyverét csak oly diadallal forgathatják a patriarkalis jellegű közvacsorán mint a tulajdonképi bálokon, — indokolva lesz elébbi állításunk, melyel a társas mulatságok e nemét egészen sajátserű, de azt teljesen megillető talpazatra állítottuk.

Ezzel azonban korántsem akarjuk azt mondani: hogy a kitűzött czél elősegítése nem volna határozó befolyással ama buzgalom és áldozatkészségre, melyet hölgyeink ily alkalmakkor kifejteneik, sőt ellenkezőleg büszkeséggel hirdetjük: hogy a február 4-iki közvacsora fényes sikere csakis meleg honleányi érzelmük nyilatkozásának volt eklatáns bizonyítéka; legalább mink oly honleányi kötelesség lerovását láttuk benne részükről, melyet a mai nyomoruságos viszonyok

TÁRCZA.

A közvacsora.

— 1882. febr. 4. —

Már hiába, de ezek a sátoralja-ujhelyi touristák még sem egészen mindennapi emberek. . .

Egyszer elhatározzák: hogy a „Magas-hegy” csucsán tartanak majálist és ez a „komoly gondolkodásuak” előtt felette bizarrnak és merésznek látszó idea három 24 óra alatt testet ölt magára. Mászor eszökbe jut: mily dicső dolog volna Szalánc mohos váromladékairól a nap keltében gyönyörködni s azután 25 kilométernyi gyaloglást téve, még ugyanazon napon Füzér romjairól nézni, miként áldozik le az, a violaszin párázatban uszó hegy megé. — S im e vágyuk is könnyen megtestesül. Harmadszor megkötik magukat: hogy a zempléni újabb nemzedék által még névről sem ismert s csak hagyományos mondában élő purustyáni várat kutatják fel a bacsói hegységnek tömkelegében. . . s mihamar rá is akadnak; kifürkészik a vad-málna és szederrel átszővött szerpentinákat s a betemetett romok fölött álló százados bükkök között pontos rajtot vesznek fel az egykori lovagvár méreteiről. . . Azután megdobban hazafi szívének s úgy találják: hogy Magyarországon a szabadság czimeres eltipróinak is van már szobruk, ellenben II Rákóczi Ferencz születési helye, az igénytelen borsii várkastély még mindig csak a történelem lapjain

van megjelölve. . . Ez nem jól van így, a büns mulasztást valamiképpen helyre kell ütni. A mozgalom megindul, létrehoz egy fényes eredményü bált s nem sokára rá a megyeház csarnokába megérkezik egy terhelt szekér, s izmos karok nagy vigyazattal emelnek le róla egy sulyos ládát, mely a legszebb emlékkövet zárja magába, melyet valaha nagyjai emlékének szentelt a hazafiai kegyelet. A turista azonban még most sem nyugszik meg, hiszen a granit-táblát nem lehet csak úgy sutytyomba beékelni a vár ódon falába s egy rövid hírlapi közléssel tudtára adni a világnak: hogy „bételjesedett”. E nappól nemzeti ünnepet kell alkotni s azt legalább is annyiban országos jelentőségűvé tenni, annyiban a helyi viszonyok megengedik. Azonban e feladat nem könnyű, megoldására a jó akaraton kívül egyéb is kell. Hiszen ha csak egy, sok hasznosító vállalat részvénytőkéjét kellene összehozni, arra egy füttyentés is elég volna, de alapot teremteni egy hazafias ünnepély költségeinek fedezésére, hol a részvényes pénze után csak a közörségből veheti ki osztalékát. — ismervé korunk önző merkantil szellemét, — valóban a sisiphusi munkák közé tartozik. Ugy de a turista, ha egyszer megindul, félúton meg nem áll, jelszava: „excelsior!” Az akadályok láttára nem veszi elő Hamleti töprengés, de mint egy genialis hadvezér gondol merészet és számításainak sulypontját azon tényezőkre fekteti, melyek a győzelmet a jó ügy számára minden körülmények között biztosítják.

Ily, nem annyira merész, mint inkább szerencsésnek mondható a gondolat, mely a touris-

Mai számunkhoz egy fél iv melléklet van csatolva.

csodálkozva olvasták, hogy lettem én egyszerre pánszláv Jupiterré.

Fogadja egyébiránt mély tiszteletemet, melylyel maradtam.

N.-Kázmérben, 1882. febr. 5-én

Szerkesztő urnak

alázatos szolgálója:
Hlopák János.
plébános.

Sáros Patak, 1882. febr. 2.

Alulírott kedves kötelességemnek ismerem, e lap becses hasábján nyilvánosságra hozni azt, miszerint főméltóságú herceg Windischgraetz Alajos ur, sárospataki birtokán tartózkodása alkalmával a gör. szert. kath. felekezeti iskolát több ízben meglátogatni méltóztatott. És hogy egyházközségünk szegény sorsu iskolás gyermekeinek lehetővé tegye az iskolába való járást — most már harmadizben volt kegyes őket azon szerencsében részesíteni, hogy számukra lábbeliket készített, és osztott szét.

A világ oly sokszor, oly sokakban következtelen magához, eszméket talál és karol fel s azokat fenhargon hirdeti, de életbe léptetésükről, ha azok anyagi aldozattal járnak, hamar megfelekeznek. Így vagyunk a népnevelés ügyével is, mindennap hirdetjük, sürgetjük, mert átláttuk, hogy elvész a nép, mely tudomány nélkül való: de elmulasztjuk ahoz azon homok szemeket megadni, melyek miriádjaiból felépülne ama nagy szentély, hol minden feltalálna azt, mire lelke szomjazik. Ő hercegsége gondoskodott ily szentélyről, a hol a szegényeknek valóban ingyen hirdetik a lelket felvilágosító evangélium. Ugyanis: a „Várhomok és Halászhomok“ nevű tanya-birtokain lakó cselédek gyermekeit ingyen taníttatásban részesítette: azáltal: hogy őket a vajdácskai gkath. tanítóval — kit kellő mennyiségű pénz, fa és terménybeli fizetéssel látott el, hetenkint egy-egy napon át taníttatja.

Ő hercegsége fölismerete nagyszerű hivatását: „erkölcsös vallásos népet teremteni az egyháznak, mivel polgárokat a hazának.“ e nagy munka ime megvan kezdve, az új élet fája virágzásba indult, ő hercegsége elég kezesség arra, hogy e virág nem leend meddő, és hogy e szellemi vivmány az enyészetbe nem esik vissza.

Nem hagyja ő hercegsége segély nélkül városunk más szegényei és szerencsétleneit sem; mert mindannyiszor a midőn székhelyét elhagyja, kegyurasága alatt működő lelkész urak kezeihez szolgáltatja a szegények és ügyefogyottak részére kiosztandó pénzsegélyt, hogy így azok nyomorán is enyhítsen.

Adja az ég, hogy ő hercegsége védhesse a szegényeket, és viragoztathassa a népnevelést igen sok éveken át!

Plesa Ferencz,
gkath. tanító.

A s.-a.-ujhelyi polg. takarékpénztár igazgatósági jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

A lefolyt 1881-ik üzletévre vonatkozó igazgatósági jelentésünket van szerencsénk ezennel betérjeszteni:

A pénzügyviszonyok általános javulása

talán korlátozhatnak, de keblükben ép úgy mint a lelkesedés lángját kioltani nem képesek.

A nőnem szellemi nagysága előtt hajlunk meg, midőn a nem remélt szép sikernek örülve, a czélhoz közelebb érezzük magunkat s ha majd egykor a magyar nemzet jobbainak elismerése a hazafiai kötelem teljesítésével szemben nyilvánulni fog s nem lesz fukar a szerény kezdeményezők iránt, a koszorúnak bizonyára szebb része fogja illetni a sátoralja-ujhelyi honleányokat, kik annyi odaadással vettek részt az épület betetőzésében.

De eltekintve a dolog érdemétől, e közcsoara mint multság, a farsangi saison követelményeinek is teljesen eleget tett. A háziasszonyok jellege éppen semmit sem vont le értékéből, sőt birt az, az elite-vigalmak minden előnyével azok hátránya nélkül. Egynémelyek aggodalma is feleslegesnek bizonyult, kik sok pénz nélkül nem hittek e vásárt megjárhatónak. Az ügy érdeke megkövetelte ugyan, hogy a szíveségnek ezuttal a legyen; az izletes sültékkel terhelt tálak nem jártak megszokott rendben kézzől-kézre; a házi asszonyi kifogyhatatlan kínálkozás sem érvényesíté itt magát, mindamelllett az egészről lehetetlen megtagadnunk bizonyos cordialis színezetet, mely egészen más motívumokból indult ki, mint a mit közönségesen anyagi érdekek hajhászatának nevezünk. Innen magyarázható meg: hogy az obligat szerepkörből egyik-másik kedves kiszolgálónak csakhamar kiesett; merev kötelességzetük hasztalan küzdött hajlamaikkal, mert azokat le nem győzheté; a hagyományos vendégszeretet nem álcázható el magát annyira, hogy könnyű szerrel rá nem ismerhettünk volna. A sürgő-forgó szíves

nagyon megkönyítette ugyan a pénzforgalmat, mi együletünk lefolyt évi üzletének áttekintésénél azonnal szembetűnik, a mennyiben az egész évi forgalom, — váltótárczánk közel 50000 s betétünk 45000 frnyi összeggel szaporodott, de a kamatlábot, mely mellet pénzeinket az egész éven át elhelyeznünk kellett, jelentékenyen le is szállítottuk, — az eredmény, melyet elértünk még sem marad hátra előbbi éveink kedvező eredménye mögött.

A betét aránylagos szaporodása elvitázhatlan tanúsága annak, hogy az intézetünk iránti bizodalom évről-évre növekedik.

Üzletünk forgalmáról a következő számok szólnak:

I. Betétünk állománya
1880. év végével volt 246789 frt 83 kr.
1881. betét . . . . . 227873 frt 42 kr.
összesen . . . . . 474663 frt 25 kr.
ebből visszafizettünk . . . . . 173889 frt 93 krt
az 1881-iki betétzárlat . . . . . 300773 frt 27 kr.

II. Váltóüzletünk 1880-iki egyenlege . . . . . 458793 frt 64 kr.
az 1881-iki lezárolás . . . . . 1886889 frt 03 kr.
összesen . . . . . 2345682 frt 67 kr.
melyből az év folyamán beváltatott . . . . . 1838966 frt 60 kr.
az 1881-iki váltó egyenleg 506716 frt 07 kr.

III. Kötvényekben 1880-iki zárlat volt. . . . . 7499 frt, mely 1881-ben 1092 frtra leapadt.

IV. Az előlegzlet 11860 frt 70 knyi 1880-iki állománya ellenében az 1881-iki zárlat 11330 frt 25 kr.

V. Vízszámlatolon 1880-ban 137030 frttal tartoztunk, míg 1881. végével 132772 frt 57 krral tartozunk.

VI. Folyó számlán volt 1880 végével hat adósunk 20455 frt 88 krral, — ellenben 1881. végével 11 adósunk 31537 frt 14 krral tartozik, — azonban egy hitelező 416 frt 71 krt követel tőlünk.

VII. Pénztárunk forgalma:
1880-ban volt készlet . . . . . 5784 frt 25 kr.
1881-iki bevétel . . . . . 2285983 frt 45 kr.
összesen . . . . . 2291767 frt 70 kr.
1881-iki kiadás pedig . . . . . 2286735 frt 14 kr.
átmegyünk 1882-re . . . . . 5032 frt 56 kr.

Ezen számok mutatják, hogy a betét-, a váltótárcza- és a fojyószámla-üzlet mennyire szaporodtak, ellenben a kötvény-üzlet és a vízszámlatolon lényegesen apadtak.

Mindamelllett, hogy ez évben nagyobb számokkal lépünk a tisztelt közgyűlés elé, a leírásra nézve csak csekély összeget hozhatunk javaslatba és pedig:

háziasszony kedves leányaival gondolatod is igyekezett ellesni s szintén fájt nekik, hogy szíveségüket oly kötetlenül nem gyakorolhatják, a mint azt otthon a jó magyar szokás náluk már rég törvényt emelte.

Nagy feladat volna a megyeház főtermében szimetrikusan elhelyezett 12 asztal fotográfiáját e szűk hasábk közé szorítani. Tapasztaltuk azt, hogy szolgálatkészség és galléria mindenütt versenyeztek egymással; az étel- és italneműek, mint egy merev központosító állam rendszer intézményei, mindenütt egy és ugyanazok voltak; itt is ott is egyforma étlap szerint hajtották be a tartozást, de a végrehajtás közegei . . . oh! azok a szépség, kellem és bájnák egymástól eltérő típuszat képviselték s egy naprendszer bolygóinak központjaiként, felváltva vonzótták magukhoz ama szatelleseket, kik a szépség és kellem delejes hatására ifjuságuknál fogva még elég fogékonyak.

A hivatalos étkezés esti 7 órától 10 óráig tartott, ekkor az asztalok széthordattak s következett a táncz tehaj animóval. A bájos ifju hölgyek oly könnyedén suhantak végig a terem sík palóján, mintha csak akkor jöttek volna a csataterre. Fáradságnak legkisebb nyoma sem látszott mozdulataikon, pedig 3 órai folytonos kiszolgálást bizony erősebb szervezeteket is megviselt volna. A táncz idején jött fel napjuk a mellék terem gazdag thea-asztalainak, hol vidám szövetkezetben kedélyes társalgás között folyt le óra óra után. A szünidő alatt a kiz-terem, e híressé vált „Becsali“ ujjolag megnépesült, uráltak a batteriák s a régi jó magyar nóták buskeserves akkordjaiba oly kellemesen olvadt azok kiegészítő része:

I. A váltó tárczából . . . . . 40 frt 50 kr.
II. Az ügyviselésből . . . . . 82 frt 38 kr.
összesen . . . . . 122 frt 88 kr.
A tiszta jövedelem felosztására nézve pedig a következőket bátorokdunk javasolni:
a) Igazgatók 10% jutaléka . . . . . 1450 frt — kr.
b) Hivatalnokok . . . . . 700 frt — kr.
c) Jótékonycélokra . . . . . 120 frt — kr.
d) Tartalékalapra . . . . . 230 frt 20 kr.
e) Osztalékra részvényen kint 12 frt . . . . . 12000 frt — kr.
összesen . . . . . 14500 frt 20 kr.

Ezek után az 1881-ik évre vonatkozó igazgatósági jelentésünket befejezván, a szokásos felmentvény szíves megszavazását kérjük; s miután az 1878-iki közgyűlés által ránk bizott három évi igazgatósági működésünk e mai nappal letelik, hivatalunkat a tisztelt megbízóink kezeibe visszaadván, megtisztelő bizalmukért elismerő köszönetünket fejezzük ki.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1882. január 8-án tartott igazgatósági ülésből.

Chyzer, s. k. elnök.
Ganzler, s. k. **Erényi,** s. k. **Jelenek,** s. k.
Krausz, s. k. **Lövy,** s. k. **Rosenberg,** s. k.

A sárospataki önkéntes tűzoltó-egylet parancsnokságának évi jelentése 1881-ről.

Tekintetes tűzoltó-egyleti közgyűlés! Korunk erkölcsi haladása s általában az emberi műveltség mostani magas értéke alig nyer valamiben félreismertlenebb kifejezést, mint azon intézményekben a melyek az önségély, a jótékonyág, a humanitás nemes szellemének mindmegannyi megüestésülései gyanánt tekinthetők. Mert hisz az intézmények kiválólag nemükre vallanak, első sorban emberiesek; jellemző vonásuk az, hogy az embert éppen védtelen oldaláról igyekeznek körülbástyázni, ott, a hol a véletlen rosz, a kikerülhetlen szerencsétlenség hatalmával szemben az egyéni erő megtörik s ezzel az azon alapuló felelősség is véghatárát érte el. Nagyon hosszú az az út, melynek egyik végén a balsorssal küzdő embert, káröröm és a durva erkölcsök közönye mellett látjuk összeroskadni, a másik végén pedig, a mely korunkba nyulik, a szeretet és részvét testvéri karjaival felemeltetni.

Es ez utat — hála az égnek! — mi már megfutottuk; a jobbik végére jutottunk, a hol lépten nyomon a szeretet, a részvét, kölcsönös támogatás nemes alkotásaival találkozunk; nem kell siker nélkül tapogatóznunk, hogy megtalálhassuk azokat, itt vannak körülünk, bennünk és általunk.

Vagy nem büszke önértéssel hivatkozhatunk-e éppen együletünkre is, mint a mely a polgárosodás szelleme által sugallt ama nemes alkotások között hivatásánál fogva nem jelentéktelen helyett foglal el?

Tédedés volna azt hinnünk, hogy a vagyonértékeknek tűzveszély ellen való fenntartására a biztosítási ügy mai fejlettségében teljesen elegendő A biztosítás magán vagyonértékek megsemmisülése esetén lép functioba, hogy a szen-

a pohárcsengés. Ez alkalommal Meczner Gyula képviselőnk és turista társunk egy szép toastban zengett apothozist a közcsoara intező lelkei fölött, kiemelve példás honleányi érzelmüket és soha semmivel eléggé meg nem hálálható buzgalmutat.

Az a nemes hév és buzgalom azonban, melyel Sátoralja-Ujhely s részben a megye hölgyei a hazafias eszmét felkarolták; az a láng, mely keblükben oly tüntetőleg tört elő a magyar szabadság halhatlan hőségének nevére; az az áldozatkészség, melynek pazarlása által lehetővé tették a tervbe vett nagy nemzeti ünnepély megtartását — ismételjük: az a hév és buzgalom megérdemlik, hogy ne csak egy kis kör, de az egész ország elismerésével találkozzanak; megérdemlik, hogy nevüket egyenként följegyezzük a jövődőség számára, mely visszatekintve e léha korra, találni fog legalább benne egy fényes pontot, melyből nem kellend fejét elfordítania.

E névsor következő: Mezőssy Menyhértné, Diószeghy Jánosné, Vályi Istvánné, Hunyor Sándorné, Kun Frigyesné, Farkas Dezsóné, Borúth Elemérné, urnők (mint gazdasszonyok.) Bajusz Józsefné, Bydeskuthy Sándorné, Dr. Erényi Jakabné, ifj. Farkas Lajosné, Fekete Lászlóné, Göllner Lajosné. Kecskés Dezsóné, Kolozs Gyuláné, Láczy Elekné, Liszy Kornélia Nemes Lajosné, Szerveczky Ödönné, Szunyoghy Dezsóné, Viczmándy Ödönné, dr. Waldmanné, urnők (mint elárusítók) Barna Bertalanné, Keresztessy Lajosné, dr. Láczy Lászlóné, Major Istvánné, Pintér Ferenczné, Dr. Schön Vilmosné, Szöllösy Gyuláné, Vurda Józsefné urnők (mint thearusnők). Andreaszky Ilona, Bogyay Vilma, Balog Anna,

vedett veszteséget kártérítés által elviselhetőbbé tegye; de míg egyrészt a valódi kár teljes megtérítésére a dolog természete szerint alig válik valaha képezzé. másfelől a közvagyon csönkulását megakadályozni határozottan képtelen, sőt ez nem is hivatása. És éppen ez utóbbi körülményben találjuk igazolását a tűzrendőrségi és tűzoltói intézmények jogosultságának és elvitázhatlan szükségességének. sőt a biztosítási ügy is csak ott és akkor emelkedhetik a fejlettség magasabb fokára, csak akkor helyezkedhetnek valoban biztos alapra, ha szilárd szervezeti tűzrendőrségre és tűzoltói intézményre támaszkodhatik.

Nagy fontosságú kérdések ezek uraim! melyeknek jelentősége átnyúlik a magán életkor szuk határain, kihat a közönségre, kihat magára az államra is. Hisz arról is van szó, hogy az adóalap csökkenése lehetőleg meggátoltassék. És valóban az állami gondoskodás e térre általában kiterjeszkedik, sőt egyes esetekben a közönséges tűzrendőri intézkedések határain innen tulsapongó beavatkozásban nyilvánul. Elég e tekintetben hivatkozunk egyes államokra, hol a tűzbiztosítás szervezését többé kevésbé közvetlenül az állam vette kezébe, sőt itt-ott pl. Németország legtöbb államában az egyesületekre nézve mai napig tűzbiztosítási kényszer alkalmaztatik. Még nálunk is szőnyegre került már e kérdés és 1875. februárhavában szakértők közbejöttével a belügyminisztérium kebelében e tárgyban tartott első értekezleten az állami beavatkozás szükségessége hangsúlyoztatott s a kérdés módozatai iránt való részletes javaslat kidolgozására egy albizottság küldetett ki, a nélkül azonban, hogy a kérdés gyakorlati megoldásához azóta csak egy lépéssel is közelebb jutottunk volna.

A mi pedig a tűzoltás szervezését illeti, a helyhatósági tűzrendészet elégtelenségének és a tűzoltó-egyletek nélkülözhetlenségének egyenes elismerést látjuk a belügyminisztériumnak 1870. év okt. 28-án 7345. sz. rendeletében kifejezve, melyben felhivatnak törvényhatóságaink, hogy a helyhatóságokkal közreműködő t. o. egyletek létesülését segítsék elő s a megalakulás könynyítése céljából Rösch Frigyes soproni realiskolai tanár „Tűzoltók könyve“ cz. munkáját tájékozódás végett a magok körében lehetőleg terjesszék.

Azt is megemlíthetnők, hogy pl. Angliában a városok, az amerikai Unióban pedig némely államok tűzoltói adót vetnek ki, természetesen a biztosítókra, a mi magában is elegendő bizonyíték azon szoros összefüggés létesítésére, a mely tűzbiztosítási és tűzoltási ügy között valóssággal fenn áll.

Mindez nem tartozik szorosán évi jelentésünk hivatalos keretébe, de előre bocsátottuk azért, hogy kimutassuk azt, miszerint az ügy, a mely körül annyi buzgalommal, önfeláldozással és áldozatkészséggel csoportosultunk, nem valami alárendelt, helyi jelentőségű, hanem fontosabb közérdekeket is érintő általános méltányolt országos ügy is egyszersmind.

Mi, a sárospataki önkéntes tűzoltó egylet parancsnoksága, élénken érezvén egyrészt a vezetésünkre bízott intézmény fontosságát, másfelől pedig polgártársaink bizalmának, jóakaratu anya-

Chyzer Margit, Czigler Aranka, Diószeghy Erzszi, Csizsár Erzszi, Évva Ilona, Karsa Emma, Karsa Ilon, Fejes Iza, Fejes Ilon, Hunyor Ilon, Kanta Bella, Kossuth Ilon, Major Ilon, Nemthy Ilona, Polsch Katalin, Szentgyörgyi Ilona, Schön Ilona, Szemere Emma, Tischler Gabriella, Vályi Emma kisasszonyok (mint kiszolgáló-nők). A fent nevezett urnökon kívül következök járultak még adományaiokkal: Ambrózy Nándorné, Andreánszky Balintné, (Borsi) Balogh Károlyné, Csizsár Gáborné, Chyzer Kornélné, Czigler Józsefné, Évva Andrásné, Fejes Istvánné, Fűzy Kálmánné, Gallik Gézáné, Hlavathy Jánosné, Isépi Istvánné, Kiss Ödönné, Kolos Manóné, Képes Károlyné, Kossuth Gusztávné, Karsa Bertalanné, Karsa Ferenczné, Lakatos Gyuláné, Matolai Etelné, Meczner Gyuláné, Mattyasovszky Kálmánné, Nemthy Józsefné, Polsch Lajosné, Dr. Sebeök Antalné, Szöllösy Arthurné, Szentgyörgyi Józsefné, Szentgyörgyi Vilmosné, Stépán Gyuláné, Dr. Szepessy Arnoldné, Teich Zsigmondné, Wolfsgruber Istvánné, Szemere Lajosné.

És itt egy üres lapot szeretnék átadni kitöltés végett mindazoknak, kik e kellemes éj benyomásainak emlékét magukkal vitték. Megvagyok győződve, hogy minden egyes részvevő tudna rá írni valami szép, valami jellemzetet. Én a magaméra csak ezt jegyeztem: „Egy mulatság, — melynek intézői 10 óra lefolyása alatt 1153 frtot tesznek fel mint eredményt a nemzeti ügy oltárára — fényes bizonyítást tesz a hazafi érület ébrenlétéről, de az azt érvényre emelő társadalom egészséges szervezetére is vall.“

Tourista.

gi és erkölcsi támogatásával felette lekötelező hatását: az ebből folyó felelősség és kötelességérzet teljes tudatával állunk meg itt, a t. közgyűlés színe előtt, hogy egyleti életünk most lefolyt második évének főbb eseményeiről, valamint ennek eredményéről a hivatalos kötelesség mértékét is meghaladó tárgyszeretettel, őszinteséggel és tárgyilagossággal jelentésünket előterjesszük.

Egyleti életünknek e második évét az első évhez képest általábanvéve ama nagyobb nyugodtság, zajtalanabb de sikerebb működés jellemzik, a melyek egy megszilárdulásnak indult, a kezdett nehézségein kisebb-nagyobb szerencsével áthatolt intézménynek sajátjai. Az akadályok, a melyek a tovább fejlődésnek útjában látszottak állani, ma már jórészen elenyészték. Városunk nagy közönségének rokonszenve és elismerésére — hitünk szerint — ma már annyira számíthatunk, hogy tán tartózkodás nélkül kimondhatjuk azt, miszerint az önkéntes tűzoltó egylet Sárospatak városában állandó polgárjogot nyert.

Hogy eme polgárjog élvezetéért mit fizetett egyletünk a lefolyt 1881. évben Sárospatak város közönségének mintegy községi adó gyanánt, hogy mennyiben igyekezett a hozzá kötött kövzárokazásnak megfelelni: ennek lehetó kitényetése képezi célját a jelentés alábbi részleteinek.

Mult évi jelentésünkben az egyleti működés különböző ágának jelentőségéről és egymáshoz való viszonyairól elég bőven szólnék, ezuttal csak e működési ágakban történt intézkedéseket és ezek eredményeit célunk röviden feltüntetni.

Azon általános jártasságnál fogva, melyet a működő tagok ugy a szabatosabb testmozgásban, mint a szerek kezelésében általában a szokászerű tűzoltás terén már a megelőző év folyamán elsajátítottak, ez évben gyakorlatok tartására nem volt szükséges oly nagy súlyt fektetnünk. Másrészt azon tekintet sem lehetett figyelmen kívül hagyunk, hogy a működő tagok polgári foglalkozásuk folytatásában lehetó legkevesebbé zavartassanak meg. Mindamellett az egyleti működés ez ága is kellőleg felkaroltott, a mennyiben t. i. azt a továbbfejlesztés érdekei megkivánták; mert ez évben is 10 gyakorlat tartatott, a melyeknek célját kiválólag a szerek korrekt kezeltetése képezte. E gyakorlatokon 103 megmenyjelési eset jegyeztetett fel s e szerint egy gyakorlatra átlag körülbelül 10 mulasztási eset lévén számítandó, a tagok mostani létszámát véve alapul, átlag minden egyes gyakorlaton 60 működő tag jelent meg. E számítás eredménye — ugy látszik — kedvezőbb a valóságnál, a minek oka abban keresendő, hogy az osztályparancsnok urak a mulasztások következményeit hasonló mulasztással igyekeztek tán enyhíteni, de ha még leszállítjuk is ama kedvező számeredményt, annyira semmieset sem szállíthatjuk le, hogy a gyakorlatok látogatottságának mértékét a lefolyt évben megnyugtatónak netekinthetnők. Meg kell e helyen még jegyezünk, hogy a szabályok szerint havonként megtartott ellenőrzési szemlék legtöbb esetben szintén gyakorlatlalt voltak összekötve.

Egyleti működésünknek egy másik felette fontos ága a tűzorségi éjjeli szolgálat az, a mely kiváló figyelmét érdemli meg minden polgártársunknak, a kinek csak a közérdekben önzetlenül teljesített terhes szolgálat becsének méltánylására elegendő értéke van. Ez az a pont t. közgyűlés! a ahol az érdemek szerénytelen vagy hivatalos tullicizálása nélkül mondhatjuk, sőt követelhetjük, hogy „tisztelet az önkéntes tűzoltóknak!“ 1880. évi márcziushó 29-ike, tehát közel két év óta minden áldott és aldatlan éjszakán 5 ember virraszt, elhagyva hivogató családi körét, feláldozva saját és öveinek éjjeli nyugalmát, egy kietlen helyiség nedves pincede legőjében, vagy mint figyelő őr kiünn a kongó piacson, virraszt azért, hogy polgártársai annál nyugodtabban álmodhassanak. Kérdjük ugyan, találkozik-e városunkban tűzveszély lehetőségének kitétt egyetlen lakos, a ki — bármily véleményben van különben egyletünk felől — e nyugodtságot ne érezte volna, valahányszor álmra hajtá le aggodó fejét? Ezért mondhatjuk hivalkodás nélkül, hogy „tisztelet az önkéntes tűzoltóknak!“ mert hiszen 3 embernek amaz 5 közül nincsen ezenkívül egyéb fizetése.

(Vége köv.)

Különlélek.

Meghívás a s.-a.ujhely Dalárda által S.-a.-Ujhelyben a megyeház nagy termében 1882. évi február hó 18-án az egylet alaptökeje javára tartandó s táncmulatsággal egybekötött hangversenyre Payzoss Andor, elnök. Grün József, alnök. Kapy Lajos, jegyző. Vágó Gyula karnagy. Rendező-bizottság: Barthus Gyula, Dobias Ede. Enyczkey Gábor. ifj. Farkas Lajos. Füzessey Ödön. Képes Gyula. Dr. Ligethi József. Mester István. Spielenberg Barna. Patoky Miklós. Szöllösi

Sándor. Vályi-Bertalan. Beléptidij: körszék: 1 frt 50 kr., zártszék: 1 frt 20 kr., földszinti állóhely: 1 frt, karzat: 50 kr. Jegyek előre válthatók: Szentgyörgyi Vilmos ur kereskedésében, — este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtvzatnak. Kezdeté 7 órakor. — Misorozat. 1. Nagy szózat, előadja: a dalárda. 2. „Soirees de Vienne“ Tausig Charlestól, zongorán játsza: Vályi Emma urholy. 3. Schatzikám, előadja: a dalárda. 4. Magyar dalok, fuvolán játsza: Percz Samu és Sárkány Dániel urak. 5. Quintett, előadja: a dalárda 5 tagja. 6. Szavalat, előadja: Komlósi Miksa ur. 7. Beethoven „Serenade“ D. dur. Op. 25. játsza: Siegmeth Károly ur. 8. Magyar egyveleg, előadja: a dalárda, A ki csak hallotta a dalárdát tanórákon énekelni, a legismérőbbben nyilatkozik arról. Jeles erők, ugyesen összeállított misorozat, tapintatos rendezőség; minden arról kezeskednek, hogy a dalárda hangversenyét az idej farsangi multságok sikerültebbjei közé fogjuk számíthatni. Mi óhajtjuk, hogy ez egylet, mely a szépet, a nemeset, a multságossal van hivatva összekötöni, első nyilvános szereplésében a közönség részéről ne hidegséget, de a legrokonszenvesebb fogadtatást tapasztaljon.

A kassai m. k. Postaigazgatóságtól, a „Zemplén“ czimú lap t. szerkesztőségének S.-a.-Ujhelyben. Van szerencsém a t. szerkesztőség tudomására hozni, miszerint a nagyméltóságuekzmunka és közlekedési m. k. ministerium intézkedése folytán Miskolc-M.-Sziget és Nyiregyháza-Ungvári vasutvonalakon közlekedő vasuti személyvonatokon mozgópostahivatalok rendeztetek be, melyek az egyszerű levélpostai küldemények fölvetelével s ezeknek s az ajánlott levelezéseknek továbbadásával vannak megbizva. Ez intézkedés által a levelezések gyors és biztos továbbbitása eretik el, mert a levelezések a vonat haladása közben osztályoztatnak, és a vasuti vonatokkal csatlakozásban levő postahivatalok s postavonalakra közvetlenül adatnak tovább, ugy hogy a levelezések minden megszakítás nélkül szállíttatnak rendeltetési helyeikre. Ezen intézkedés kiválóan a gyors és pontos postai közlekedést lévén hivatva biztosítani, a levelező közönség előnyére és javára szolgál. Mint ilyen közérdeku intézkedésről sziveskedjék a tisztelt szerkesztőség a közönség tájékozás végett becses lapjában említést tenni. Kassán, 1882. január 18. A m. kir. postaigazgató távallétében Krutzen titkár.

Jubileum. Lácay Gabor o.-liszkai plébános húszonöt éves működésének ünnepét tartja ma, mely ünnepélyen a jubilaris férfiunak több tisztelői és barátai fognak részt venni.

Lopás. A közelebbi országos vásárban egy helybeli iparos eladván lovát, annak 64 forint árát külső zsebébe tette, mi onnan szerencsésen ki csipetett. A gyanu egy lengyelországi csavargóra esett kit aztán be is fogtak; de valószínűleg — eredmény nélkül.

Az Apollónia vásár — daczára annak, hogy előtte való nap a czudar, szeles idő nem sok jóval kecsgetetett — meglehetősen népes volt s más vidéki kereskedök és iparosok czikkeiben is eléggé válogathatott a venni szándékozó közönség. Különösen nagy volt a baromvásár, sok szép czimeres szarvasmarhát lehetett látni s áruk sem volt oly magas, mely az adásvevésnek teljesen utját vágta volna; különösen szedték a lovakat Gallicziába s megtörtént, hogy a falusi atyafi csak egy lóval ballagott hazafelé, a másikat eladta a rud mellől, hát hiszen ha megadták az — árát!

Az idő keményen tartja magát, több fok hidegre ébredünk nap-nap mellett, a mi az egészségre legkevésbé sem árthalmas ugyan; hanem havazni sehogysem akarván félös, hogy a hidegben kivált a hitványabb vetések kifagynak. Sokan már most is kárról panaszkodnak.

A sárospataki két tűzoltóegylet által f. évi jan. 14-én rendezett bál számadásából, mely e lap f. évi 5. számában jelent meg, tévedésből kimaradt V. Krüszelyi Bálint ur 1 frtnyi felülfizetése.

Közegészségügy A közegészségügyi viszonyok ez és január havában, tekintve a megbetegedési és halálozási esetek számát, elég kedvezőtlenek voltak. 53 halálozási eset történt. És pedig: férfi 14; nő 12; fiu 10; leánygyermek 17; vagyis hét éven felül 26; hét éven alul 27; ezek közül nem gyógykezeltettek: hét éven felül 6; alul 7—13. Heveny fertőző kórok közül a hólyagos himlő szorványosan kezdett fellépni — 7 halálozási esettel, hagymáz 2; vörheny 1; roncsoló toroklob 1 esetben végződött halállal. Szegény gyakorlatban (41 eset) legnagyobb számmal jelentkeztek az emésztő és légző szervek bántalmi; nevezetesen gyomorcsorva és tüdőlob, különösen figyelemre méltó halálokok: Agylob 3; tüdővész 9; tüdőlob 4; himlő 3; gyermekaszály 5; veleszületett gyengeség 3; vízkór 2; vasuti elgázolás 1; égési sebek 1; haldokolva 2; végelgyengülés 4. Orvosrendőrileg vizsgáltattak: élelmi és tápszerek, hus, hal, kenyér, szikvizgyarak (az egyiknek működése egy hétre felfüggesztetett) iskolák, (izraelita 4 elemi tanoda,

mely kivéve a tultömöttséget — a közegészségügyi követelményeknek megfelelő) közhelyiségek, a vágóhid. Levágatott 1 bika, 13 ókor 45 tehén 6 tinó, összesen 130 darab. Rendőri felszólításra vizsgáltatott 2 egyén, kórházba küldetett bujakórral; két kéjntelepen vizsgáltatott 4. Városi orvosi hivatal.

A s.-a.-ujhelyi dalárda által f. évi február hó 18-ik napján adandó hangverseny rendező bizottságának határozata folytán tudatom a nagyérdemű közönséggel, miszerint a hangversenyre — bezárólag febr. hó 17-ik napjáig Szentgyörgyi Vilmos ur kereskedésében családjegyek is kaphatók. Kapy Lajos egyleti jegyző.

Megyénk volt főispánjánál tömegesen tiszteltgett a mult szerdán a helybeli kir. törvényszék és járásbírók bírói kara, a mikor is a kir. törvényszék elnöke unepélyes hangon mondott bucsuszavakat volt főispánunkhoz az eddig fáradhatatlanul buzgótt s jelenleg már a közügyek teréről lelépett derék férfiúhoz; mire a megtisztelt érzékeny szavakban köszönte meg az irányában tanusított megtisztelő kitüntetését.

Öngyilkosság. Cseley Géza, zemplénmegyei, jeles képzettségű fiatal ember, a ki honvédelmi miniszteriumnál fogalmazói minőségben alkalmazva volt, ereit fölmetszve, öngyilkossá lett — a fővárosban. Egy hátrahagyott levélkéből kitűnt, hogy amerikai párbajnak esett áldozatul.

Kérelem

A magyar szent korona országainak vörös kereszt egyiete folkérte a s.-a.-ujhelyi fiókot, hogy a harcztéren küzdő honfitársaink eshetőleg megsebesítésekor szükségessé való kötszerek gyűjtését és beküldését eszközölje.

A fiók egylet maga kebelében a lehetőségig meg tett mindent, hogy eme felszólításnak megfelelhessen, mindamellett is kotelességének tartja azt, hogy városunk és vidékünk nemes keblű hölgyeit, kik a szenvedő emberiségen számtalanszor aldozat készségeggel is igyekeztek segíteni, hirlapig a kötszerekhez szükséges anyagok adakozására kérje föl. Egyszersmind kijelentvén, hogy külön iverk is fognak szétküldetni és a beküldött adományok hirlapilag nyugtáztatni fognak.

Beküldhető: kimosott régi vagy új vászon, chiffon; továbbá moll és organtin, ezek azonban új minőségben, az utóbbi pedig csak keményített állapotban.

Végül kérjük az anyagokat a megyeház levéltárába cz. Bodeczky Ede alleveáltárnok urhoz küldeni.

Hazafiai tisztelettel a m. szt. kor. orsz. vör. ker. egy. s.-a.-ujhelyi fiókjá. elnöki megbizásból.
Wolfsgruber István e. jegyző.

Nyilvános számadás.

A f. évi február hó 4-én tartott közvacsora jövedelme és kiadásairól:

Bevétel.
A pénztárnál . . . . . 221 frt
és egy arany 20 frankos 10 frt
Étkező és thea asztaloknál . 766 frt 59 kr.
és 1 db. cs. arany 5 frt
Magán adakozások . . . . . 101 frt 20 kr.
összesen 1153 frt 79 kr.

Kiadás.

Zene, nyomtatvány, világitás, teremrendezés bor, szivar, kiszolgálólat egyéb szükségletekre . . . . . 445 frt 77 kr.
mely levonván a bevételi összegből, tiszta maradvány . . . . . 708 frt 02 kr.

A bevételek s kiadásokról való részletes számadást; valamint az egyes adakozók névszerinti kitüntetését hely szüke miatt a Zemplén jövő számában hozunk nyilvánosságra. —
S.-a.-Ujhely, 1882. február 10-én.

Boruth Elemér. ifj. Farkas Lajos.
Pékary Gyula.

Nyilvános köszönet.

Mindazon hölgyeknek kik a f. hó 4-én tartott közvacsorához becses adományaikkal járultak s azok elarusításában tevékeny részt vettek, a hazafias ügy nevében, ezennel hálas köszönetüket fejezik ki. —
S. a.-Ujhely, 1882. febr. 10-én.

A s.-a.-ujhelyi turisták.

Nyilvános köszönet.

Kula Istvánné szül. Dnrcsinszky Ilona öngyilkossága — Papinból — a homonnai polg. iskola mellett felállítandó tapintézet alapítójára 7 frt 70 krt. küldött be hozzánk mint az általa e célra eszközölt gyűjtésnek eredményét. Ezen összeghez járultak: Kula Istvánné 2 frt; Degró Imre, Zelnek Gyula, Haraszthy és Winkler egy-egy forinttal; Schön Bernát 30 kr. és egy névtelen 40 krral. —

Fogadják e szives adakozók — kik megértették, hogy e szegénységgel küzdő vidéken, értelmes polgári rend teremtésére egy tapintézet csaknem nélkülözhetlen segédeszköz — hazafias adományukért halás köszönetünket. — Adja Isten, hogy e nagyfontosságú ügy még sok zemplénmegyei nő kebelében ébresszen hazafias lelkesedést, s akkor mi is — ha nem előbb — édes hazánk ezer éves fenállásának évfordulóján emléket fogunk emelhetni, nem ugyan a multnak, hanem a jövőnek; nem régi dicsőséget, hanem szebb jövőt hirdető emléket; emléket ezen elha-

gyott felvidéken, azon a földön, melyet őseink — ha emlékeink nem tévednek — legkorábban birtokba vettek. És e tudat — bár mily prózai legyen is különben egy iskolai tápintezet — a bekövetkezendő nagyünnepen nem fogja keblünket érintetlenül hagyni. —

Az eddig legszűkebb körben begyűlt alap: közel 600 frt. — Hazafias adományokat — legyenek azok bármily csekélyek, elfogad és nyugtáz:

Kárpáti Gusztáv,
polg. isk. tanár Homonnán. —

Nyilatkozat.

A s.-a.-ujhelyi gk. fi- és leány iskolában f. év január hó 25-én tett esperesi látogatásomat illetőleg a „Zemplén” című lap 5-dik számában felhozottakra van szerencsém megjegyezni, hogy érintett iskolában látogatásom alkalmával nyert tapasztalataimról, csakis egyh. m. kormányom előtt nyilatkoztam. Hogy miként? erről az illető tanfelügyelőség, és iskolaszék annak idejében értesítettni fognak.

Páza Sándor
esperes.

Nyilttér.

E rovatban közölttek: nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Hálás nyilatkozat a „Duna” biztosító-társaság irányában, melynél mi alólirt ladmczai lakosok, biztosítottuk épületeinket, azonban január 16-án azok a tüzvész mártalékaul esvén ezt, amint megtudta a miskolczi vezérügynökség, azonnal 300 frttal sziveskedett enyhíteni szomorú helyzetünkön. Majd becsőbiztosában, Smidt úrbau, egy emberbarátot küldvén hozzánk s az ő becsésében megnyugodván, febr. 8-án a biztosítási pénzt mindnyájan megkaptuk. Köszönet hála és bizalom az ily jöltevő társulathaz, és annak igazgató vezérférfiaihoz.
Ladmcz, febr. 8. 1882.

Szűcs János, Mancsy Lajos, Kozma Antal,
Gazdagh Károly, Kozma József, Wind Lajos,
Flohinger Mózes.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORUTH ELEMER.

Főmunkatárs: FARKAS BERTALAN.

A s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet XI. üzletévi mérleg-kimutatása.

1881. évi január 1-től 1881. év december 31-ig.

Fő-könyvi l. sz.	VAGYON	frt		kr.		Fő-könyvi l. sz.	TEHER	frt		kr.	
79	Pénztár számla	5032	56			1	Részvénytőke számla	100000	—		
80	Váltó számla . . . . . 506716 f. 07					26	Tartaléktőke számla	6346	27		
	Váltó számla leírás . . . . . 40 f. 50	506675	57			76	Betét számla tőkés. kamattal	300773	27		
69	Előleg számla	11330	25			23	Iskolai betét számla tőkés kamattal	869	27		
29	Kötvény számla	1092	—			60	Viszleszámitolási számla	132772	57		
58	Folyó számla 11 adós	31537	14			58	Folyó számla 1 hitelező	416	71		
18	Ovadék számla	93793	74			19	Letét számla	93793	74		
20	Ügyviselés számla . . . . . 279 f. 68					25	Osztalék számla	72	1		
	, , leírás . . . . . 82 f. 38	197	30			81	Váltókamat számla, előre bevett kamat	2779	46		
30	Felszerelés számla . . . . . 1100 f. —			1000	—	74	Betétkamattal adó számla	227	46		
	, , leírás . . . . . 100 f. —					27	Felügyelők évi díja	150	—		
32	Ingatlan számla	883	92				Egyenleg mint nyeresemény	14500	20		
33	Értékpapír számla	1103	47								
11	Tiszti számla	55	—								
		652700	95					652700	95		

Sátoralja-Ujhely, 1881. december 31.

Lenkey Mihály,
könyvelő.

Ember Ernő Mihály
pénztárnok.

Ganzler,
igazgató.

Erényi,
igazgató.

Jelenek,
igazgató.

Chyzer,
igazgató-elnök.

Krausz,
igazgató.

Lövy,
igazgató.

Rosenberg,
igazgató.

Jelen mérleg et a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azt helyeseknek és egyezőnek találtuk.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1882. január 21-én.

Fábray Károly,
felügyelő.

Zinner Henrik,
felügyelő.

Stich Lajos,
felügyelő.

Árverési hirdetmény.

A szerencsi kir. járásbírósként mint telegkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Brüll Henrik és fiai budapesti cég végrehajtó felperesnek, Gróf Bombelles Lajos girincsi lakos, nagybirtokos ellen 7575 frt 62 kr. és járuléka iránti végrehajtási ügyében, Gróf Bombelles Lajosnak a girincsi 1. év Kiscesécsi 28 sz. tjkben tulajdonul felvett ingatlanokra és pedig a Girincsi 1 sz. tjkben a 36-63. sorszámok alatt jegyzett, és az 1880. június hó 12-én felvett végrehajtási jegyzőkönyv 1-45 folyó számai alatt részletesen körülírt, 200713 frt 50 kr-ra becsült és ugyan azon végrehajtási jegyzőkönyvben 46-68 folyó szám alatt felvett és a kis-csészi 28 sz. tjkben a 1. 13-30 sorszám alatt részletesen körül írt 66352 frtra becsült azon ingatlanaira, melyek a hivatkozott és ezen tkönyvi hatóságnál az érdeklettek és venni szándékozók által bármikor megtekinthető végrehajtási jegyzőkönyvben végrehajtásilag megbecsültek és össze irattak, a végrehajtási bírói árverés elrendeléstől, azon ingatlanok az alábbi árverési feltételek mellett eladatni fognak.

Az árverés a girincsi 1 számú tjkben jegyzett ingatlanokra s tartozékaira és pedig az I. árverés 1882. májushó 1-ső napján d. e. 10 órája, és a II. árverés 1882. júniushó 30. napja d. e. 10 órájára Girincscs község házához, a kis-csészi 28. sz. tjkben jegyzett ingatlanokra az I. árverés 1882. májushó 2. napja d. e. 10 órája és a II. árverés 1882. júniushó 3-ik napja d. e. 10 órájára ugyancsak a község házában tüzetik ki, hová s mikorra az árverezni kívánók meghivatnak.

1-ör Kiküldött ár a becsár és pedig a girincsi ingatlanokra 200713 frt 50 kr., a kis-csészi birtoké 66352 frt, melyen alul az árverésre kitűzött ingatlanok az első árverésen elnem adhatók sőt a girincsi 1. és 3. sz. tjkben jegyzett, ingatlanok 80000 frt a kis-csészi 28. sz. tjkben jegyzett, ingatlanok 20000 frton alul később sem, egyáltalán elnem adható.

Az árverés első sorban a girincsi ingatlanokra tartatik meg.

2-ör Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-at készpénzben vagy ovadék képes papirokban a kiküldött kezéhez letenni az osztrák magyar bank azonban jogosítva van bánat pénz letétele nélkül is árverezni.

3-ör Vevő köteles az árverés alá kerülő birtokok vételárát külön-külön és pedig a girincsi 1. sz. tjkben foglalt ingatlanok vételárát 3 egyenlő részletben úgy mint az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számított két hónap alatt a második részlet ugyanazon naptól számított 4 hó alatt; a harmadikat ugyanazon naptól számított hat hónap alatt; a kis-csészi 28. sz. tjkben foglalt ingatlanok vételárát pedig három egyenlő részletben úgy mint: az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számított egy hónap alatt, a másodikát ugyan azon naptól számított két hónap és a harmadikat ugyan azon naptól számított három hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokba lépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. járásbírósként mint tkönyvhatóságnál lefizetni, a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni az osztrák magyarbank a girincsi tjkönyvben foglalt ingatlanok vételárából feltétlenül s egészben nyer kielégítést a bírói eljárási költségek kivételével, ugyszintén a kis-csészi birtokok eladási vételárából is egészen öt illeti első sorban a kielégítés.

4-er Vevő a megvett ingatlanok birtokába és haszonélvezetbe az árverés jogerőre emelkedése napjától lép, mely időtől fogva a birtokkal járó terhek is már öt illetik.

5-ör Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tűzkárellen biztosítani.

6-ör A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-er A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlanok az érdeklettek bármelyikének kérelmére a prts 459 §-a értelmében a vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés alá bocsáttatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett a becsáron alul is eladatni fognak azon esetben ha vevők bármelyike, a vételárt pontosan nem fizetné, bánat pénzüket veszítik s az, az osztrák magyarbank javára esik feltétlenül.

A további árveréseknél is, a jelen árverési feltételek kötelezők.

Ezen árverési feltételek potlásul az árverési kérvényhez képest, megállapítatik, mikép a girincsi és kis-csészi ingatlanok külön árverés tárgyát képezik.

Végül az ezen kir. bírósként székelyén vagy annak közelében nem lakó jelzálogos hitelezők részére, kik a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetők végett a törvényszék székelyén meghiboztat nem rendelnek s annak nevét és lakását az eladásig be nem jelentik, valamint az ismeretlen tartozkodási jelzálogos hitelezők részére ügy gondnokul Vitányi Bertalan szerencsi ügyvéd kinevezetetik.

Kelt a szerencsi kir. járásbírósként mint telegkönyvi hatóságnál 1882 évi decemberhó 22-én

Tóth Pápay,
kir. aljárásbíró.

2-3

HÁZ BÉRBEADÁS

A „pataki”-utcán fekvő ez időszerint honvéd törzstiszti lakásul szolgáló 164 számú földszintiház, valamint a helybeli honvédzászlóalj irodáinak elhelyezésül szolgáló udvari laképületek a gyümölcsös kerttel együtt

f. é. april hó 24-ik napjától kezdve bérbeadandó

lévén; bérleni szándokozók a bérlet feltételei iránt alólirt tulajdonosnál felvilágosítást szerezhetnek.

Hunyor Sándor.

2-3

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tokaji kir. járásbírósként 1881. évi 2012. sz. végzése által Nagy Áron hagyatéki csődtömegéhez tartozó s 1881. évi június 28-án felvett csődletárban összeírt lovak, butorok, gazdasági s szüretelési eszközök, széna függő termés s Nagy Aront illető hátralékos jegyzői fizetésből álló ingóságok nyilvános árverés útjára eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén Ó-Liszán leendő eszközülésére 1882. évi február 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, miszerint az érdeklött ingóságok szükség esetén becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Tokajban, 1882. évi januárhó 24-én.

Terray László,
bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tokaji kir. járásbírósként 671 számú végzése által sárospataki népbank végrehajtó javára özv. Nagy Aronné mint férje vagyonának kezelője ellen 150 frt 90 kr. tőke ennek 1880. év Aug. 26. nov. hó 10. napjától számított 6 % kamatai perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 431 frt 20 kr-ra becsült lovak, butorok, gazdasági s szüretelési eszközök, széna, valamint néhai Nagy Aront illető hátralékos jegyzői fizetésből álló ingóságok nyilvános árverés útjára eladatnak.

Mely árverésnek a 671. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely színén, vagyis Ó-Liszka községben leendő eszközülésére 1882-ik évi februárhó 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen elöl megjegyzéssel hivatnak meg; hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő. Kelt Tokajban, 1882-ik évi januárhó 24 napján.

Terray László,
kir. bírósági végrehajtó

Zemplénmegye sztropkói járás **Túrany** községben fekvő birtokomhoz tartozó **regále jog** korcsma, állás, más épületekkel együtt, bérbe adandó. — A haszonbéri feltételek alólirt tulajdonosnőnél megtekinthetők.

F.Sitnyicze, 1882. februárhó 1-én.

Özv. Szinyey Felixné,
földbirtokosnő.

1-3

Alólirt tiszteltteljesen hozom a n. é. közönség becses tudomására, miszerint a legujabb izlés begyakorlása végett 5 hónapot Bpsten töltöttem és így minden igényeknek meg felöleg készitek **templom, czég, és dísz-szoba festéseket**, valamint ajtók és ablakok mázolás és fényezését. Ez uttal bátorodom a n. é. közönséggel tudatni, miszerint én csakis diszesebb festési munkákat válllok el.

Sátoralja-Ujhely, 1882. február 10-én.

Király József,
templom, czég és czimer festő.

1-3

Sárosnagypatakon a ref. főiskola közvetlen szomszédságában fekvő Kolos Dániel né tulajdonát képező **bellhely és ház,** szabadkézből eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Sárosnagypatakon
Vay István,
ügyvéd.

Birói árverés.

Özv. Mérey Miklósnének **Kormos Ödön** szül. Besze Etelka elleni 20,000 frt s jár. megvétele iránt folyamatban levő végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi királyi törvényszék 3863/881. sz. a. végzése alapján alperesnő tulajdonához tartozó, s a magyar-jesztrebi 1-ső sz. tjkönyvben A. I. 98 — 166 hrsz. alatt felvett, bíróság 55.900 frtra becsült ingatlanok 1882. évi februárhó 22-én d. e. 10 órakor m.-jesztreben a község házában, mint 2-ik árverési határnapon becsáron alól is eladatni fognak.

Ez okvetlenül megtartandó bírói árverésre a t. vevők becses figyelmét ezennel felhivom. Budapest 1882. február 1-én.

Dr. Várady Béla,
felperesi ügyvéd.

Cak néhány napig.

Hirneves

panorámám

jelenleg itt időzik.

A legszebb és legujabb látványokkal berendezve. Nevezetes a koritói és felső planiki utközet a felkelőkkel 1882. év január 19-én.

A bécsi ringszínház hajmeresztő égése.
A bécsi ringszínházi elégetteknek csoport temetése.

Vasuti szerencsétlenség Angolországban.
A muszka czár elleni borzasztó merénylet és több érdekes látványok vannak kiállítva, melyek egész nap fényes kivilágításnál megtekinthetők.

Bemeneti díj 15 kr., gyermekeknél csak 10 kr., és minden látogató egy ajándékban részesül.

Látható a volt Májer féle czukrázda helyiségében.

Számos látogatását alázattal kéri a nagyrödemű közönségnek

Rieger Terézia,
tulajdonosnő.

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat id. Elnökétől.

1
1882

A közmunka és közlekedési m. kir. minister ur ő nagyméltósága mult 1881-ik év octóberhó 2-án 23,089 sz. a. kelt magas rendeletével a kormánybiztos urat sajátkérelmére felmentvén: a társulati ügyeknek a jóvá hagyott alapszabályok értelmében rendezése céljából, folyó évi februárhó 28-ik napjának d. e. 10 órájkor **Gálszéciben** tartandó

alakuló közgyűlésre

a társulati érdekeltséget tisztelettel meghivom.

Kelt Budapestben, 1882-ik év februárhó 2-án.

Gróf Andrássy Manó.

A zemplénmegyei
kereskedelmi, ipar, termény- és hitelbank

részvényesei folyó évi februárhó 26-án

Sátoralja-Ujhelyben, a megyeház kis termében
 délután 2 1/2 órakor tartandó

XII-İK RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

T Á R G Y A K :

1. A közgyűlési elnök és a jegyzőkönyv-hitelesítők, valamint a szavazatszedő-bizottság megválasztása.
  2. Az igazgatóságnak üzleti jelentése.
  3. A felügyelő-bizottság jelentése.
  4. Az évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kiszolgáltatása iránti határozat.
  5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvénye.
  6. Az igazgatóság két tagjának az alapszabályok értelmében választása.
  7. A felügyelő bizottság választása, az alapszabályok 70-ik §-d értelmében.
- Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyűlésen részt venni kíván, felkérjük, hogy az alapszabályok 31-ik §-a értelmében részvényeit a le nem jart szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.
- Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1881. januárhó 28-án.

Az igazgatóság.

3-3

Csász. kir. osztr. szabadalommal

és
 porosz királyi miniszteri jóváhagyással.

Dr. Borchardt illatos növény-szap-pana, a testbőr szépítésére és jobbitására, elismert hatékonyságú minden bőrküritésnek, eredeti csomagolásban bepecsételve 42 kr.

Dr. Lindes lanár növényi rudacs kenőcs, a haj fényét és ruganyosságát fokozza és egyzsersmind az oldalhaj összetartására is alkalmas; eredeti darabokban 50 kr.

Dr. Beringuer fő-gyökér-hajolaja, a haj és szakáll surisítására és fentartására 1 palack, ára 1 o. é. frt.

Dr. Koch növénycsukorkái, ismert jelességű házi-szer hűtés, rekedtség nyálkásodás és torokkarcolásnál stb. 70 és 35 kros eredeti dobozokban.

Dr. Hartung Chinai-héjolaja, a haj növesztése és szépítésére peccsételt és pohárban bélyegzett üvegekben ára 85 kr.

Dr. Sain de Boutevard zamatos fog-szappana, a fogak és a foghús épen tartására és tisztítására a legáltalánosabb és legbiztosabb szer; 1/4 és 1/2 csomagkákban á 70 és 35 kr.

Balzsamos olajbogyó-szappan, a bőr finomsága és puhaságára éltető és tartós befolyása által tűnik ki; 35 kros csomagokban.

Dr. Beringuer zamatos korona-szesze, értékes illat- és mosóvíz, mely az életszer-veket erősíti és üdíti; eredeti palackokban á 1 frt. 25 kr. és 75 kr.

Leder testvérek balzsamos főtöl-dióolaj-szappana, darabja 25 kr. 4 db. 1 csomagban 80 kr. Különösen esaladoknak ajánlható.

Dr. Hartung növény-kenőcs, a haj növés felköltésére és felélesztésére, bepecsételt és üvegben bélyegzett tégegyekben á 85 kr.

Az egyedüli elárusítás mellett: Sátoralja-Ujhelyben

Szentgyörgyi Vilmos urnál, valamint az ország több gyógytáráiban s nagyobb Gyarmat és disznáru üzleteiben.

Hamisítások ellen különösen óvást teszünk.

Rajmond és társ, es. kir. szabadalom-tulajdonos Berlinben.

7-8

Szöllösi Bernát házában egy udvari lakás kiadó.

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár folyó évi februárhó 25-én délelőtti 10 órakor az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést tartand.

Tárgyai: az alapszabályok 8. 11. 12. 13. 14. 15. és 20-ik szakaszainak módosítása iránt beadott indítvány feletti tanácskozás, mi végett a t. cz. részvényesek tisztelettel meghivatnak.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1882. febr. 7-én.

Évva András,
 intézeti elnök.

MEGHIVÁS.

A tállyai népbank mint szövetkezet

f. évi februárhó 27-ik napján délelőtti 9 órakor

Tállyán a községi iskola helyiségében

közgyűlést tartand,

melyre a tagok tisztelettel meghivatnak.

Elintézendő tárgyak:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagu bizottság megválasztása.
  2. Az igazgatóság jelentése 1881. évi üzlet eredményéről, valamint a zárszámadás és mérleg előterjesztése.
  3. A felügyelő-bizottság jelentése a számadások és vagyon-mérleg megvizsgálásáról, — és ezzel kapcsolatban az igazgatóság. felügyelő-bizottság, valamint a kezelő tisztviselők felmentvényeinek megadása.
  4. A tiszta jövedelemnek mikénti felosztása.
  5. Az 1882. évi költségvetés megállapítása.
  6. Havi részjegyek és törzsbetétek késedelmes fizetői névsorának be-terjesztése és törlésüknek a jelentés értelmébeni elhalasztása iránti határozás.
  7. Az alapszabály 33 § ának az igazgatóság által indítványozott módosítása, — a jelentésben*) alatt meglévő szövegezéssel.
  8. Az alapszabályok értelmében netalán beterjesztendő indítványok.
  9. Sorsolás folytán kilépett 4 igazgatósági és egy felügyelő bizottsági tagnak újboli választása.
- Kelt Tállyán, 1882. február 6 án.

Az igazgatóság.